

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Јуни 2019

8(1)

Оваа публикација е произведена со поддршка од Open Society Think Tank Fund (TTF). TTF може да не се согласува или да не ги одобрува мислењата изразени во оваа публикација.

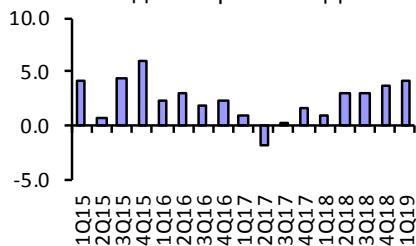
Во првиот квартал од 2019, **БДП порасна за 4,1%**, покажувајќи ги првите постабилни знаци дека економијата добива **моментум**. За разлика од претходно, растот е на поширокопојасна основа, со оглед дека најголем дел од секторите во економијата забележуваат пораст. Во овој квартал, двигател на економијата остануваат финалната поттошувачка и извозот, додека раните позитивни знаци кај инвестициите, забележани на крајот од 2018 година, сега се потврдени и стабилизирани. Во услови на отсуство на владин фокус врз економијата и значајна подреализација на државните капитални инвестиции, економските резултати за првиот квартал се оптимистички, особено што приватниот сектор е главен генератор на економскиот раст.

Позитивните придвижувања кај БДП се проследени со **понатамошно значајно намалување на невработеноста на 17.8%** на крајот од првиот квартал од 19.4% на крајот од претходниот квартал. Овој пад и понатаму се должи на зголемената побарувачка за работници во приватниот сектор, особено кај големите работодавачи и во слободните зони, а делумно и на раздвижениот пазар на труд поради активните мерки за вработување.

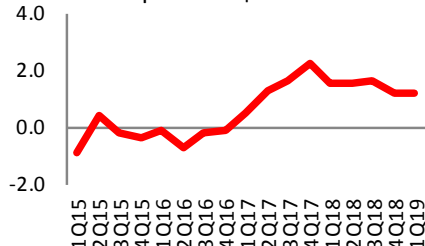
Согласно ваквите резултати и очекуваните движења и политики во 2019, **Finance Think ја задржува проектираната стапка на раст на БДП за 2019 на 3.3%, со значајно изразени нагорни изгледи**. Ваквата проекција може да биде и значително натфрлена до крајот на годината, доколку Владата стави брз и интензивен фокус врз економијата, и особено врз овозможувачката средина за приватниот бизнис сектор. Позитивен перцептивен импулс за растот ќе има и отпочнувањето на процесот на преговори со Европската Унија.

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

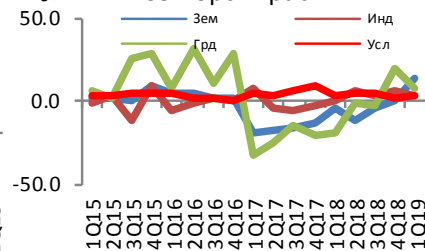
Годишен раст на БДП

Пораст на цените

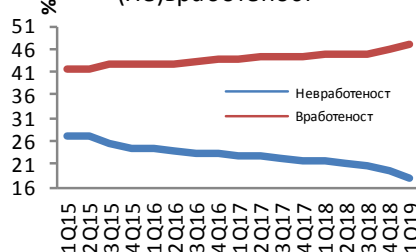

Секторски раст

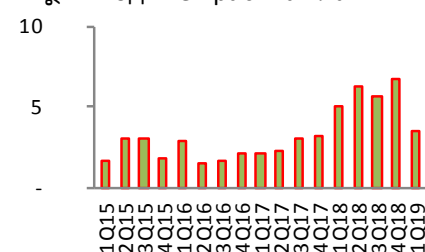

ПАЗАР НА ТРУД

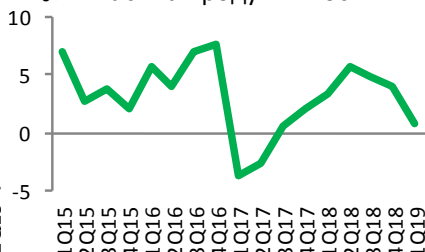
(Не)вработеност

Годишен раст на плати

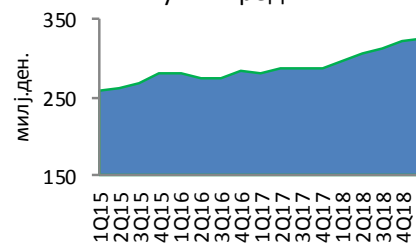

Раст на продуктивност

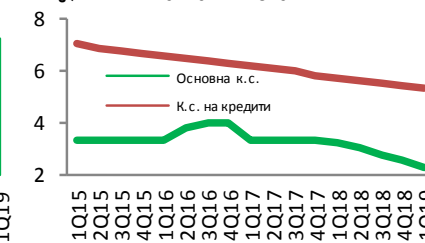

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

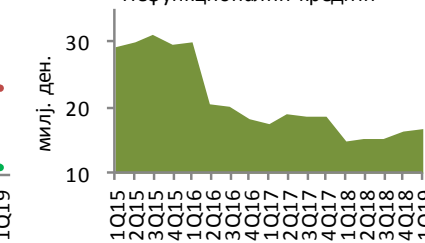
Вкупни кредити

Каматни стапки

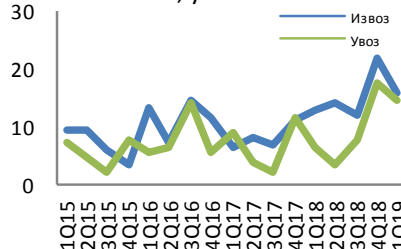

Нефункционални кредити

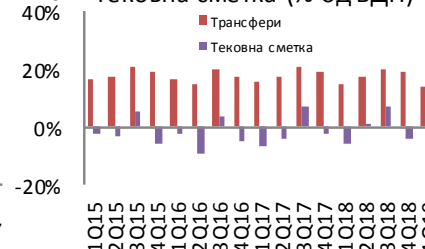

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

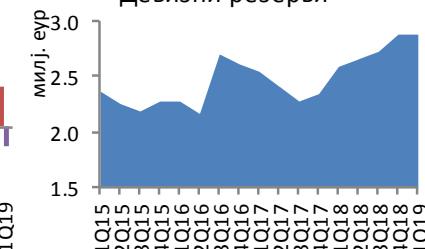
Раст, увоз-извоз

Тековна сметка (% од БДП)

Девизни резерви

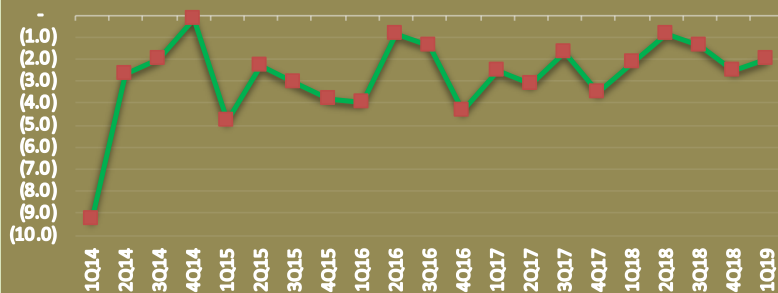
Годишен раст, %	3Q2018	4Q2018	1Q2019
БДП ЕУ 28	1.9	1.4	0.5
БДП Македонија	3.0	3.7	4.1
Годишен раст, %	3Q2018	4Q2018	1Q2019
Вкупна инфлација	1.6	1.2	1.2
Базична инфлација	1.7	1.3	0.9

%	3Q2018	4Q2018	1Q2019
Стапка на активност (%)	57.0	56.9	57.1
Невработеност на млади (%)	45.8	44.0	37.0
Просечна нето плата (ден.)	24,167	25,031	24,434
Раст на продуктивност (%)	4.79	4.03	0.77

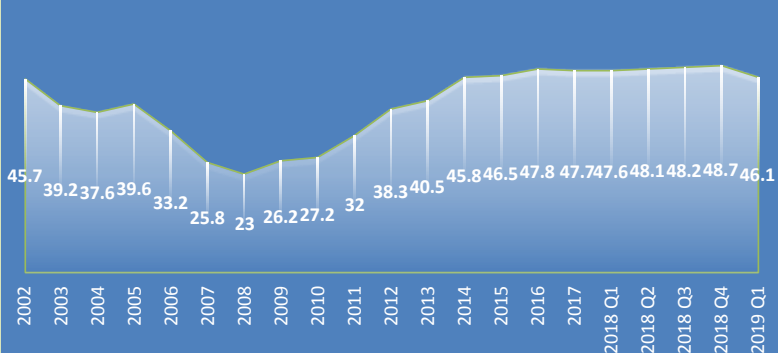
Годишен раст	3Q2018	4Q2018	1Q2019
M2	12.2%	13.1%	13.4%
Депозити	11.6%	10.5%	11.1%
Кредити	7.1%	5.5%	9.4%
Девизни резерви	19.3%	22.7%	11.2%

% од БДП	3Q2018	4Q2018	1Q2019
Трговско салдо	-6.8%	-17.6%	-14.7%
Приватни трансфери	20.0%	19.1%	14.1%
Тековна сметка	7.0%	-3.7%	-6.4%
Странски инвестиции	-0.2%	10.7%	0.8%
Девизни кред. / вкупни кред.	29.4%	27.7%	27.8%

Буџетски дефицит (% од БДП)

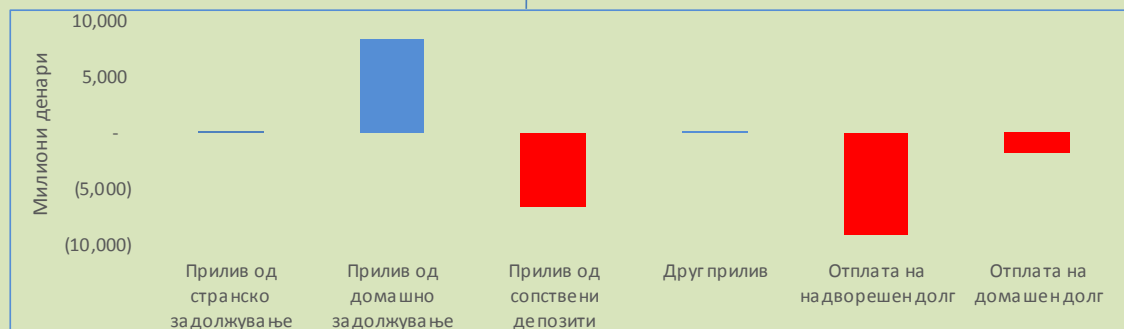
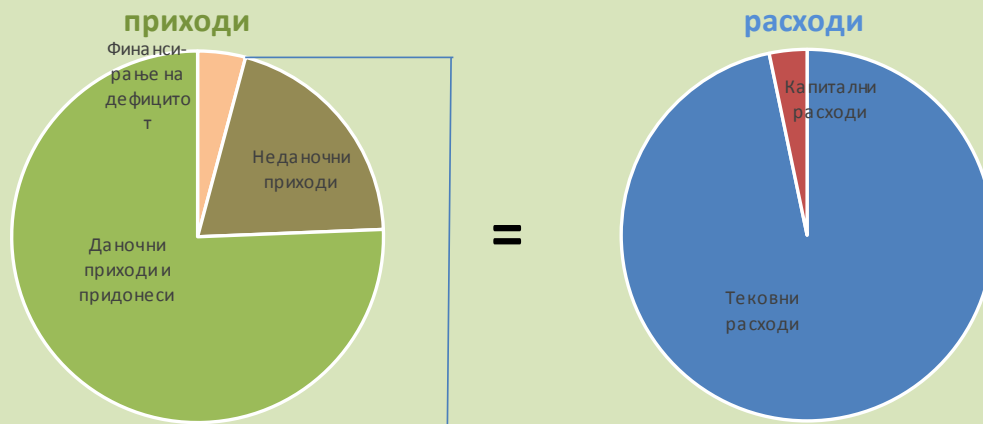
ЈАВЕН ДОЛГ (% од БДП)

Структура на јавен долг

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

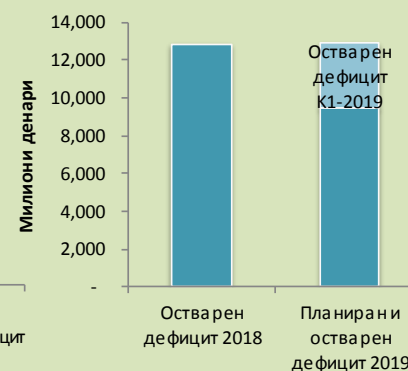
Во К1-2019, буџетскиот дефицит изнесува 2% од БДП и е во линија со намерата за постепена фискална консолидација.

Пензиски буџет

Во К1-2019, пензискиот дефицит е реализиран над пропорционалниот удел (29.9%).

Здравствен буџет

Во К1-2019, здравствениот дефицит е реализиран благо над пропорционалниот удел (27%).

Капитални расходи

Во К1-2019, капиталните инвестиции се значајно под-реализирани, со само 6,2%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-3Q/18	1-4Q/18	1Q/19	1-3Q/18	1-4Q/18	1Q/19
Енергија	(2.1)	1.9	16.2	(0.7)	(0.8)	(0.5)
Интермедијарни производи, освен енергија	2.5	3.6	9.0	12.6	10.3	0.9
Капитални производи	19.9	15.8	12.3	22.2	21.4	13.6
Трајни производи за широка потрошувачка	30.9	22.0	2.0	(0.3)	(1.1)	(3.6)
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(1.2)	0.6	0.3	1.2	0.7	(3.9)
Производство на прехранбени производи	2.9	3.4	2.0	3.0	3.4	1.4
Производство на метали	27.6	5.5	(28.7)	2.8	3.2	2.2
Производство на облека	(3.4)	(4.7)	(7.7)	(3.3)	(3.3)	(4.5)
Производство на неметални минерални производи	1.8	7.9	20.9	(3.9)	(3.1)	(1.3)
Производство на тутунски производи	(12.1)	(11.7)	(4.5)	(11.6)	(19.0)	(10.7)
Производство на пијалаци	(7.4)	3.5	26.0	(0.9)	0.5	4.1
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	10.6	9.1	(1.6)	5.5	5.5	1.8
Производство на електрична опрема	20.6	10.4	16.4	36.1	27.1	0.3
Производство на фабрикувани метални производи	(17.1)	(16.7)	(17.0)	(26.5)	(21.5)	0.7
Вкупно	5.0	5.4	8.8	6.8	5.9	0.4

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските и социјалните трендови и политики врз граѓаните во Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за економските процеси.

Програмски области

- Сиромаштија, вработување и вештини
- Фискална транспарентност и одговорност
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки
- Секторски економски политики

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2018 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk